CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR. 39616/3/2008

SENTINȚA CIVILĂ 1292

Ședința publică din data de 25.03.2009

Curtea compusă din:
Președinte: - Voicu Rodica
Grefier: - Constantin Doina

Pe rol pronunțarea asupra acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Horvath Ștefan.

Dezbaterile în fond și susținerile părților au avut loc în ședința publică din data de 4.03.2009, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată care face parte integrantă din prezenta ședință, când Curtea având nevoie pentru a delibera și pentru a da posibilitatea părților să depună concluzii scrise, a amânat pronunțarea pentru data de 18.03.2009 și 25.03.2009.

CURTEA

Asupra acțiunii civile de față, deliberând în condițiile art. 256 Cod procedură civilă, constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată la data de 22.10.2008 la Tribunalul București – Secția a IX-a Contencios Administrativ și Fiscal și înaintată la data de 5.12.2008 la Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal a chemat în judecată pe pârâtul Horvath Ștefan solicitând ca prin sentința ce se va pronunța să se constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce-l privește pe pârât.

În motivarea acțiunii s-a arătat că reclamanta l-a verificat din oficiu pe pârât deoarece este candidat la funcția de Primar al orașului Șimleul Silvaniei, județul Sălaj.

Susține reclamantul că așa cum rezultă și din cuprinsul notei de constatare și din înscrisurile atașate pârâtul a fost recrutat „pentru supravegherea informativă a elementelor din problema – naționaliști – maghiari – precum și în scopul prevenirii descoperirii și lichidării unor eventuale acțiuni dușmănoase care ar pune în pericol securitatea statului".

Astfel, la data de 24.03.1977 pârâtului „i s-a luat angajament scris" și a preluat numele conspirativ „Lajos Baroti". Sunt relevante în stabilirea calității de colaborator următoarele informații consemnate fie în notele informative semnate cu numele conspirativ „Lajos Baroti", fie în rapoartele întocmite de ofițer:

- a relatat discuția cu o cunoștință, despre care spune că face vizite fiului său stabilit în Ungaria și că „elogiază modul de viață din Ungaria"; relatează discuțiile avute cu diverse cunoștințe, consemnând pentru Securitate opiniile acestora despre cuvântările ținute la Congresul al XIV-lea al P.C.R.: Sursa ˂LAJOS BAROTI˃ ne informează că în data de 20.11.1989 a stat de vorbă cu S.V. – fost învățător, în prezent pensionar, care a spus ˂Am ascultat cuvântarea (șefului) secretarului general al P.C.R. la Congresul al XIV-lea al P.C.R. Am crezut că vor fi ceva noutatea, dar a fost o cuvântare obișnuită. Șeful statului român nu cedează nimic din politica de construire a socialismului. Sunt curios dacă va rezista, izolat fiind, la efectuarea de reforme care au apărut în toate țările socialiste din Europa"; „Sursa ˂LAJOS BAROTI˃ ne informează că în data de 29.06.1989 a stat de vorbă cu M.G., profesor la Liceul Agro – Industrial, care a spus ˂Am ascultat cuvântarea șefului statului la Plenara C.C. al P.C.R. România se va întări și mai mult. Toate ar fi bune dacă pe viitor se va îmbunătăți alimentația, sau nu se mai dau alimente pe tichete și cartele deoarece astfel se proceda numai în timpul războiului. Cât timp sunt în vigoare astfel de raționalizări, nu poți spune că țara este bogată și că oamenii au de toate. Străinii care vin în România și văd cozi și lipsa de alimente nu ne pot lăuda. Cred totuși după plata datoriei externe, când nu trebuie să mai dăm la nimeni nimic, fără să primim în schimb ceva, situația se va îmbunătăți˃."

Într-o notă informativă, relatează Securității despre poziția unui avocat din Șimleu față de conducerea țării „Face afirmații negative despre țară, conducere, într-o formă discretă, dar la țintă. În continuare eu cred că are convingeri naționaliste care au la bază convingeri care s-au format în trecut, deși eu nu văd surse noi de inspirație".

Relatează Securității despre intențiile de plecare din țară ale unor persoane nemulțumite de condițiile de viață din România, de la acea vreme, precum și despre persoane ce au rude sau legături stabilite în străinătate.

„Informează" despre persoane care ascultă emisiunile postului de radio „Europa Liberă".

De altfel, utilitatea informațiilor furnizate de către domnul Horvath Ștefan Securității este confirmată și de faptul că domnia sa a fost recompensat în bani, așa cum reiese și din Raportul cu propuneri de recompensare din24.12.1982, precum și din Chitanțe olografe prin care domnia sa confirmă primirea sumei de 300 lei de la „organele de securitate".

De asemenea, sunt relevante în cauză aprecierile pe care ofițerul le face în documentele prin care evalueze activitatea de furnizare de informații a domnului Horvath Ștefan:

Informatorul ˂LAJOS BAROTI˃ pe lângă informații furnizate referitoare la persoanele date în atenție, ne-a semnalat și aspecte privind prezența, preocupările și comentariile unor cetățeni străini care au venit pe raze de activitate în calitate de turiști sau vizitatori la rude".

„Materiale informative furnizate se referă la activitatea și atitudinea prezentă față de orânduirea noastre, a numiților V.Ș., S.V., S. G., D.F., N.M., cunoscuți cu manifestări dușmănoase ori avertizați de către organele noastre pentru asemenea manifestări. Notele furnizate despre aceste elemente, prezintă interes operativ pentru organele noastre."

„Din analiza materialelor informative furnizate de surse, rezultă că față de perioada anterioară, a dat dovada de mai mult interes și inițiativă și s-a orientat mai bine în rezolvarea unor sarcini ce i-au fost trasate. A furnizat în special informații cu privire la persoanele date în atenție, semnalate anterior cu manifestări naționaliste maghiare ca S.G., S.P., B.F., urmărite prin D.U.I. (n.n. – dosar de urmărire informative) pe această linie. De asemenea, informatorul a furnizat informații despre B.F. – care face parte din emigrația maghiare din S.U.A. și care întreține legături cu mama sa și cu alte elemente din orașul Șimleu."

Se apreciază că în speță sunt întrunite condițiile impuse de lege prin art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a se putea constata calitatea de „colaborator al Securității", în persoana pârâtului, relevante fiind și aprecierile pozitive făcute de ofițer față de activitatea de colaborare a pârâtului Horvath Ștefan.

Se arată astfel că informațiile furnizate Securității se referă la activități potrivnice regimului totalitar comunist și vizează îngrădirea dreptului și libertăților fundamentale ale omului (dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor – art. 28 din Constituția României din 1965, art. 19 în Pactul privind Drepturile Civile și Politice; dreptul la libera circulație – art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politic; - dreptul la viață privată – art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

În drept acțiunea este întemeiată pe disp. art. 3 lit. g, art. 2 lit. b, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 24/1998 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității, coroborat cu art. 31 alin. 4 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Pârâtul Horvath Ștefan a formulat întâmpinare și a arătat că este poate o victimă a sistemului, că acest aspect trebuie clarificat. Precizează pârâtul că nu a fost recrutat la data menționată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, respectiv 24.03.1977, ci mult mai repede în 1964. Afirmă pârâtul că a fost turnător înainte de a fi avut buletin de identitate și acest lucru a pus amprenta pe viața sa.

A mai arătat pârâtul că a venit la întâlniri cu Dl. Rusu, rar, doar când nu mai avea scăpare.

De asemenea a arătat pârâtul că a ajutat mai multe persoane să fugă în Ungaria.

În legătură cu suma de 300 lei se arată că dl. Rusu care îl simpatiza a spus că e bine să primească această sumă că așa doresc superiorii săi, iar pârâtul a considerat că la o activitate de peste 25 ani, salariul acesta a fost pe măsură.

Se mai arată că în anul 1993 a fost contactat de un căpitan de securitate care i-a propus colaborarea și la care pârâtul a răspuns nu, chiar dacă s-a mai încercat încă o dată. După acest răspuns a venit și răsplata", a avut numai reclamații la locul de muncă, a fost reținut pentru 24 de ore sub acuzația că și-a furat propria

mașină de serviciu, în final a rămas și fără serviciu.

În dovedirea acțiunii s-au depus înscrisuri.

Analizând materialul probator administrat în cauză prin prisma prevederilor legale incidente în cauză, Curtea constată următoarele:

În urma verificării din oficiu conform art. 3 lit. g din O.U.G. nr. 24/2008, dat fiind candidatura pârâtului Horvath Ștefan la funcția de Primar al orașului Șimleul Silvaniei, județul Sălaj, reclamantul a întocmit nota de constatare nr. S/DI/2394/18.09.2008, în temeiul căreia a sesizat instanța cu prezenta acțiune.

Din analiza înscrisurilor depuse de reclamant rezultă că a fost identificat cu privire la pârât dosarul R 288395 (cota CNSAS – 2 volume), din aceasta reieșind că aceasta a fost recrutat „pentru supravegherea informativă a elementelor din problema – naționaliști maghiari – precum și în scopul prevenirii descoperirii și lichidării unor eventuale acțiuni dușmănoase care ar pune în pericol securitatea statului" la data de 24.03.1977.

Așa cum rezultă din „Referatul de felul cum a decurs recrutarea, pârâtului „ i s-a luat angajament scris" și a preluat numele conspirativ „Lajos Baroti" (fila 37 – 40, 43 dosar TB).

Din notele informative întocmite și semnate olograf de titular cu numele conspirativ „Lajos Baroti", din notele informative copiate olograf de ofițerul de securitate, precum și din rapoartele informative întocmite de ofițer rezultă că pârâtul a dat informații despre persoane care făceau vizite în Ungaria și elogiau modul de viață din Ungaria; a relatat discuțiile avute cu diverse cunoștințe, consemnând opiniile acestora despre cuvântările ținute la Congresul al XIX al PCR, a relatat poziția unui avocat care făcea afirmații negative despre țară, conducere, a relatat despre intențiile de plecare din țară ale unor persoane, despre persoane care ascultă emisiunile postului de radio ‹Europa Liberă›.

De asemenea, pârâtul a relatat suplimentar informații despre preocupările și comentările unor cetățeni străini, despre manifestările dușmănoase ale unor persoane care prezentau interes operativ pentru Securitate (fila 37 – 88 dosar TB).

Curtea reține că utilizarea informațiilor furnizate de pârât a fost confirmată și apreciată de ofițerul care a evaluat activitatea sa. Așa cum rezultă și din raportul cu propunere de recompensare din 24.12.1982 și din chitanța olografă pârâtul a primit suma de 300 lei de la organele de securitate (fila 41 dosar fond TB).

Potrivit art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 – "colaborator al Securității – persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor".

Concluzionând, Curtea constată că sunt îndeplinite condițiile prev. de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 pentru ca pârâtul să fie considerat colaborator al fostei securități, în condițiile în care în perioada 1977 – 1989 prin informațiile furnizate a denunțat atitudini potrivnice regimului comunist, informații care vizau încălcarea dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, dreptul la libera circulație și dreptul la liberă viață privată drepturi consacrate de art. 28 din Constituția României din 1965, precum și de Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, art. 12, 17, 19.

De altfel, pârâtul a recunoscut prin întâmpinarea depusă faptul că a fost „turnătorul" recrutat de securitate, accentuând faptul că totuși a fost poate o victimă a sistemului. Pârâtul încearcă să arate că a și ajutat anumite persoane dar în contextul probata administrat, aceste afirmații nu au valoare. La fel nu are relevanță că după 1989 a refuzat colaborarea cu Securitate.

Față de cele reținute mai sus, în conf. cu art. 11 rap. la art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, se va admite acțiunea și se va constata că pârâtul a avut calitatea de colaborator al securității.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

ÎN NUMELE LEGII,

HOTĂRĂȘTE:

Admite acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul Horvath Ștefan, născut la 04.04.1950 în Bobota, județul Sălaj, fiul lui Ștefan și Ana, domiciliat în orașul Șimleul Silvaniei, Str. Zambilelor nr. 23, județul Sălaj.

Constată calitatea de colaborator al Securității a pârâtului Horvath Ștefan.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 25.03.2009.

(310.762)